БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР НЭГЭДЭГТЫ!

ЯНВАРЬ 5
пятница
1940 он
№ 4 (3005)
Сэн 10 мүнгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

АЖАЛАЙ ҮНДЭР БҮТЭЭСЫН ТҮЛӨӨ

Агуухэ советскэ арад болбол энэ жэлые, Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй гурбадахи жэлые—1940 онийе өөрынгөө хүнүүдтэ хүсэд этигэлтэйгээр угтаба. Энэ жэл хадаа манай эхэ ориондо, тэрэнэй творческо хүсэнэй шэнэ бадаралтые, коммунизмын зам дээрэ шэнэ амжалтануудые үгэхы найдуулна.

Дэлхэй дээрэ гансахан лэ орон—Советскэ Союзда ажалшад масса хадаа өөһэдынгөө судьбагай хүсэд эрхэтэ вохёогшод, өөһэдынгөө ажабайдалай бодото эзэдэнь, өөһэдынгөө зол жаргалые байгуулагшад болоо. Манай ороной ашадахи һалбаран бадаралтын темпнь, тэрэнэй ажахын ба оборонно хүсэшадалай, тэрэнэй культурын агуухэ ургалта болбол тэдэнһээ өөһэдһөөнь дулдыдана гэжэ, советскэ хүнүүд һайтар мэдэнэд.

Ажахын шэнэ жэл болбол харагдашагүй ехэ перспективые нээнэ. Манай орон соо, юугээршье элгэгдэшэгүй эмхидхэхы хүсэнь болбол бүхы арадай ажалда хүсэлэйнь нэгэдэлые ба зорилгынь нэгэдэлые бэелүүлдэг, арадай ажахын план мүн болоно.

Планово даабаринуудые үлүүлэн дүүргэлгэ болбол советскэ хүнүүдэй, социалистическэ эхэ ороной патриодуудай, алдарта традицинуудайнь нэгэн болоо. Тон олон стахановцууд саг үргэлжэ 2-3 ба дээшэ нормонуудые үгэнэ. Түрүү предприятинуудай бүхы коллективүүд болбол орондоо миянгаад тонн нүүрһэ, металл, хэдэн миллион метр эд бүд, арбаад миллион түхэригэй тон олон янзын продукцинуудые планһаа үлүүлэн үгэжэ, жэлэйгээ программые болзорһоонь урид дүүргэнэ.

Сталинска нэгэдэгээр табанжэл хадаа болзорһоо урид—4 жэл 3 һарын торшо соо дүүргэгдэһэниинь мэдээжэ. Энэ толотомо илалта болбол миллионно массын ажалай энтузиазмын творческо инициативай угаахэ дэбжэлтын ашаар, социалистическэ соревнованиин бүринтүгэс хүсэнэй ашаар туйлагдаһан байна.

Сталинска хоёрдугаар табанжэл, мүн лэ болзорһоо урид дүүргэгдээ һэн. Промышленность хадаа, тэрээндэ табанжэлэй эсэс хүртэр тогтоогдоһон хэмжээе 4 жэл 3 һарын торшо соо туйлаа. Түмэрзамай транспорт болбол өөрынгөө табанжэлые—шэрэлгээрээ 4 жэл соо дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байна. Социалистическэ соревнованиин дээдэ форма—стахановска хүдэлөөнэй угаахэ зохёонбайгуулагша хүсэнь энээндэ харагдаа.

Сталинска Гурбадугаар Табанжэл болбол капитализмтай мүрысөһэн историческа соревнованиин коммунизмын илалтата туг мүн. ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ, нүхэр Сталин болбол СССР-эй экономическа гол зорилгые практическа, бүхы хүсөөрэнь табяа: Ойрын 10-15 жэлэй торшо соо, капитализмын хүгжэнги оронуудые тэрэшэлэн экономическа талаараа хүсэхэ ба хүсэжэ урдань гараха. Энэ историческа гигант ехэ зорилго болбол манайда ажалай бүтээсын дээшэлхэ тудам, үйлэдбэриин техникын улам бүри амжалтатайгаар нарижаха тудам, бүри түргээр дүүргэгдэхэ байна гэжэ, нүхэр Сталин заагаа һэн.

Нүхэр Сталинай эдэ заабаринууд болбол манай общественный ажабайдалай бүхы һалбаринуудта үйлэдбэриин эрхим жэшээ харуулагша түрүү хүнүүдэй мэдэрэлдэ гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороһон байна. **Ажалай бүтээсөөр табанжэлэй даабарине 4 жэл соо дүүргэхэ** гэжэ хүдэлмэришэн ангиин дундаһаа гараһан урьял хадаа нүхэр Сталинай эдэ заабаринуудта сэхэ харюунь болоно.

Социалистическэ байгуулгын летописиин гайхамшаг алдар солото хуудаһануудые бэшэһэн—үнгэрэгшэ жэл болбол социалистическэ обществодо достойно, ажалай үндэр бүтээсын түлөө тэмэсэлдэ манай индустри илалтануудые туйлажа шадаха байһыень харуулаа. Табанжэлэй план болбол промышленностьдо ажалай бүтээсын ургалтые 65 проц. дээшэлүүлхэхээр хараалаһан байна. 1938 он хадаа ажалай бүтээсын ургалтые 11 проц. үгөөһэн, 1939 ондо, 10 һарын мэдээгээр,—17 проц. болоно. Шэнэ, 1940 он болбол ажалай үндэр бүтээсые туйлалгада саашадахи улам урагшаа дабшалгын нилээд ехэ алхамай жэл болохо ёһотой.

Социалистическэ обществодо достойно ажалай үндэр бүтээсын түлөө тэмэсэлые ёһотоорона юу хэхэ гэдэг юуб? Энэ хадаа, дэлхэй дээрэ эгээ богонихон, хүдэлмэриингөө үдэрые—420 минутые тон бүтээсэтэйгөөр гаргашалхаар, тиимээр лэ ажалаа эмхидхэхэ гэһэн удхатай, гансахан лэ минутые тоолохо бэшэ, харин секундые тоолохо һураха хэрэгтэй, үйлэдбэриин технологиие сусаршагүйгөөр нарижуулха ба хүнэй ажылые дэмы үлүү гаргашалгые эсэслэн зайсуулха ёһотой.

Саашаа, энэ хадаа үйлэдбэриин материалнуудые экономноор гаргашалаха—сырье, түлишэ, электроэнергиие, нүүрһэнэй ба металлын, хүбэнэй ба бүдэй, сахарна свеклын ба картофелиин килограмм бүхэниинь—энэ хадаа горнягуудай ба металлургинуудай, текстильщигүүдэй ба колхозпигуудай ажалай түрүүшынь үрэ мүн. Металл хайлуулхадаа кокса ба рудае үлүүгээр гаргашалга бүхэн, машинабайгуулгада сталиие үлүүгээр гаргашалга, текстильнэ предприятинуудта—нооһо ба улаһан хүбэн; араһанай, эдеэхоолой ба хүнгэн промышленностьнуудта—үнэтэ сырье хэмһээнь үлүүгээр гаргашалга ба голодһо гаргаха ябадал бүхэн—эдэ бүгэдэ болбол советскэ арадай ажалайнь ниитэ хүгжэлтын хэрэгтэ һаад ушаруулна гэжэ ойлгохоор болоо. Ажахын ба партийна хүтэлбэрилэгшэд бүхэн хадаа **үйлэдбэриин культурын ба эмхидхэлэй түлөө, ажалда хайша хэрэгээр хандалгануудые һалган усадхахын түлөө тэмэсэжэ,** энээн тушаа онсо анхаралаа табиха ёһотой.

Тиимэ лэ тоото хүдэлмэришэдтэйгөөр түргэн ургажа байгаа продукциие, **үсөөхэн тоото хүдэлмэрилэгшэдөөр максимум продукциие орондоо үгэхэ**—главна зорилгомнай иимэ байна. Тэрээниие амжалтатайгаар шиидхэлгын замые, стахановска хүдэлөөнэй шэнэ формын гайхамшаг үүсхэгшэд—олонстаночнигууд ба профессиие нэгэдүүлэн хүдэлмэрилэгшэд харуулна. Энэ тон шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ эрхим амжалтануудые туйлаһан тэдэ предприятинуудай коллективүүд болбол Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида түрүү һуури эзэлхэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэс болбол ажахын багабэшэ туйлалтануудаар тэмдэглэгдээ. Промышленностиин тон олоянзын һалбаринуудай зуугаад ба мянгаад предприятинууд болбол жэлэйгээ программые болзорһоонь урид дүүргэһэн ба нилээд ехэ продукцинуудые планһаа үлүүлэн үгэһэн байна. Манай орондохи үйлэдбэриин ба политическэ угаа ехэ дэбжэлтэ болбол социалистическэ соревнованиин дүлэн мүнөө жэлдэ бүри хүсэтэйгээр яларан бадарахынь, олониитын творческо үүсхэлэй бүри дээрэ үргэгдэхынь бодото гэршэнь болоно, социализмын илалтануудай книгэдэ үшөө толотомо илалтануудай бэшэгдэхэ байһаниие гэршэлнэ.

(Январиин 2-ой „Правдын“ түрүү бэшэгһээ).

БУРЯТ-МОНГОЛ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ МУЗЫКАЛЬНО-ДРАМАТИЧЕСКА ТЕАТРАЙ ХУДОЖЕСТВЕННЭ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ НҮХ. Г. Ц ЦЫДЕНЖАПОВТА БУРЯТ-МОНГОЛ АССР-эй АРАДАЙ АРТИСТЫН НЭРЭЗЭРГЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

Бурят-Монголой театральна искусствын хүгжэлтдэ габьяа гаргаһанай түлөө, Бурят-Монголой музыкально- драматическа театрай художественнэ хүтэлбэрилэгшэ нүх. Гомбо Цыденжапович Цыденжаповта—Бурят-Монгол АССР-эй арадай артистын нэрэзэргые олгохо ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэтэ грамотаар шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г. Бальгаев.
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь О. Иикеева.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ

СССР-эй оборонын Арадай Комиссариадай центральна управлениинүүдэй генеральна штабай командирнуудые, политхүдэлмэрилэгшэдые ба военнэ инженернүүдые шагнаха тухай

Улаан Армиин командованиин оперативна даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнь түлөө шагнаха:

„Улаан тугай“ орденоор

1). Хоёрдохи рангын командарм Иван Васильевич Смородиновые

«Улаан Одон» орденоор

1. Комкор Матвей Васильевич Захаровые
2. Комбриг Михаил Трофимович Беликовые
3. Комбриг Николай Иванович Гусевые
4. Комбриг Александр Михайлович Василевскиие
5. Комбриг Владимир Дмитриевич Ивановые
6. Комбриг Николай Иустинович Трубецкые
7. Комбриг Петр Васильевич Уткиные
8. Полковник Александр Васильевич Астаповые
9. Полковник Владимир Исакович Глушковые
10. Полковник Иван Ануфриевич Казее
11. Полковник Дмитрий Иванович Смирновые
12. Полковник Василий Васильевич Столяровые
13. Полковник Николай Иванович Четвериковые
14. Полковник Федор Иванович Шевченкые
15. Полковой комиссар Дмитрий Михайлович Москвиниие
16. Нэгэдэхи рангын военинженер Иван Павлович Волосокые
17. Нэгэдэхи рангын военинженер Николай Иванович Потаповые
18. Нэгэдэхи рангын военинженер Яков Иванович Шетенниковые
19. Нэгэдэхи рангын интендант Алексей Максимович Трегубенкые
20. Майор Михаил Иванович Боровикые
21. Майор Александр Яковлевич Клименко
22. Майор Дмитрий Павлович Кузнецовые
23. Майор Николай Васильевич Постниковые
24. Майор Федор Михайлович Шишкиные
25. Батальонно комиссар Иван Васильевич Бидиловые
26. Хоёрдохи рангын военинженер Виктор Анисимович Боляткые
27. Хоёрдохи рангын военинженер Иван Акимович Выселковые
28. Капитан Константин Афанасьевич Маланьиные
29. Старша лейтенант Павел Александрович Пенинные
30. Литограф Степан Иванович Даниловые.

„Ажалай доблестиин түлөө“ медаляар

1. Полковник Иван Тихонович Бычковые
2. Полковник Степан Михайлович Дементьвые
3. Нэгэдэхи рангын интендант Иван Андреевич Париловые
4. Майор Михаил Алексеевич Красовецые
5. Хоёрдохи рангын интендант Михаил Александрович Грудзевые
6. Капитан Корней Леонтьевич Гончарые
7. Хоёрдохи рангын военврач Александр Иосифович Хилькое
8. Капитан Петр Петрович Соломеевые
9. Капитан Михаил Петрович Саковичые
10. Гурбадахи рангын военинженер Михаил Васильевич Павловые
11. Гурбадахи рангын интендант Федор Васильевич Борисовые
12. Гурбадахи рангын интендант Алексей Петрович Власовые
13. Гурбадахи рангын интендант Яков Николаевич Новожиловые
14. Гурбадахи рангын интендант Константин Федорович Федоровые
15. Старша лейтенант Михаил Никифорович Агаповые
16. Старша лейтенант Константин Иванович Храмцовские
17. Младша командир Яков Николаевич Калужскые.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшые орологшо А. БАДАЕВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль, 1939 оной декабриин 31.

ЯПОНСКО ПОСОЛ Г. ТОГОДО, ГАДААДА ХЭРЭГҮҮДЭЙ АРАДАЙ КОМИССАР НҮХЭР МОЛОТОВАЙ БАРЮУЛАҺАН НОТА

Москва, 1939 оной декабриин 31.

Господин посол!

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Японии хоорондо 1928 оной январиин 23-да баталагдаһан, загаһабарилгын конвенциие ба мүн тэрэ үдэр баталагдажа тэрээндэ хабсаргагдаһан документнүүдые 1940 ондо хүсэндэнь үлөөхэ тухай протоколые энэ үдэр баталахатай хамта, доорозаагдаһан тушаа танай мэдэрэмжэдэ хүргэхэ золтой байнаб:

1. Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительство болбол 11, 12, 13, 14, 18, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33. 34. 36, 37, 39, 42 номерой консервнэ заводуудые ба гэдээндэ бэхилэгдэн үгтэһэн 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 708, 742, 743, 757, 758, 766, 767, 775, 776, 782, 829, 830, 837, 838, 839, 842, 847, 848, 854, 855, 858, 860, 861, 866, 867, 975, 980, 981, 984, 985, 986 номернуудай, загаһабарилгын участогуудые японско поданнануудай эксплоатацилгада үгэхэ тухай 1928 оной январиин 23-най үдэр баталагдаһан, тусхайта договорнуудай хүсэнь эдэ договорнуудта хабаадаха документнүүд ба удаадахи нэмэлтэ хэлсээнүүдтэйнь хамта 1940 оной декабриин 31 хүртэр болзоргойгоор урдынь условинууд дээрэ һэргээхые зүбшөөнэ.

2. 1940 ондо лосось үүлтэрэй 5 миллион пуд загаһа бариха хэмжээтэй урдынь нормые хадаа советскэ гүрэнэй промышленностьда үгтэхэ байна.

3, 1939 ондо арендна договорнуудай болзоройнь дүүрэхэ, загаһабарилгын 523, 650, 674, 675, 1205, 1206 ба 1288 номернуудай участогууд хадаа 1940 ондо тооргодо үгтэхэ байна.

4. Японско загаһанай промышленнигууд, СССР-эй Номохон далайн эрье шадархи загаһабарилгын участогуудай арендаторнууд ба тэрэшэлэн консервнэ заводуудые ба тэдээндэ бэхилэгдэн үгтэһэн загаһабарилгын участогуудые эксплоатацилаха тусгаар договорые СССР Союзай правительствотой батлаһан японско поданнанууд болбол, энээнэй үрда тээхидэл адаляар, 1940 ондол зуунтүхэригэй облигациин түлөө 32,5 курсаар АКО-гой облигациие Госбанкһаа абаха аргатай байха байна. Эдэ облигацинууд болбол арендна түлэбэриие, паушалированна залогууд, татаринууд ба залогуудай түлэлгын орондо номинальна сэнгээрэнь Дальрыбээр абтаха байна.

Гэбэшье, хэрбээ АКО-гой облигациин түлөө түлэбэриие түлэһэнэйнь урда үдэр, Нью-Йоркодо алтанай сэнгэй ба иенэй курсын үндэһөөр тоологдоһон, АКО-гой облигациин түлөө түлэбэриин сэндэ таараха сэбэр алтанай шэгнүүрэй тоонь, 1939 оной апрелиин нэгэндэ Нью-Йоркдо алтанай сэнгэй ба иенэй курсын үндэһөөр тоологдоһон, АКО гоа облигациин түлөө түлэбэриин сэндэ таараха сэбэр алтанай шэгнүүрэй тоогой сасуулабал хубилаа һаань, АКО облигациин түлөө түлэбэри болбол сэбэр алтаар АКО облигациин түлөө түлэбэриин сэнгэй 1939 оной апрелиин 1-нэйхидэл адали. тиимэ байхын тулада, ехэдхэгдэһэн гү, али багадхагдаһан байжа болохо байна.

Тиниие хүндэлхэ миниин дээдэ хүндэлэлдэхи найдуулгые һэргээхын тулада, энэ ушарые хэрэглэнэб.

СССР-эй Гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар **В. МОЛОТОВ.**

Харюугай нота соогоо японско посол г. Того болбол дээрэ заагдаһан нотын удхые хүсэд дабтаһан ба тэрээниие мэдэрэмжэдээ абанаб гэжэ мэдээсэһэн байна.

1939 ОНОЙ ДЕКАБРИИН 31-нэй ҮДЭРЭЙ, СОВЕТСКО-ЯПОНСКО ХЭЛСЭЭН ТУШАА

КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взносые түлэхэ тухай ба, 1928 ондо СССР ба Японии хоорондо баталагдаһан, загаһабарилгын конвенциие 1940 ондо уртадхаха тухай мүнөөдэр толилогдоһон документнүүд болбол Япони ба СССР-эй хоорондо байгаа арсалдаата асуудалнуудые урегулировалаха зам дээрэхи положительна алхам болоно.

Эдэ хоёр хэлсээнүүдые баталалга болбол гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүхэр Молотов ба Москвада японско посол г. Того хоёр й хоорондо энэ оной ноябрь-декабрь һарануудта болоһон хэдэн хөөрэлдөөнүүд ба удаан хэлсэлгэнүүдые хэһэнэй результат мүн болоно. Эдэ бүхы хэлсэлгэнүүдтэ Наркоминдедэй орологшо нүхэр Лозовский хабаадалсаа. Баталагдаһан хэлсээнүүдэй удхашанаранһ хадаа шиидхэгдэһэн асуудалнуудай обьём ба характерһаа эли харагдана.

КВЖД-е худалдаха тухай СССР ба Манчжоу-Го хоёрой хоорондо 1935 оной мартын 23-да баталагдаһан договорой ёһоор, КВЖД-эйн түлөө 5981625 иен хэмжээтэй һүүлэй взнос хадаа 1938 оной мартын 23-да Манчжоу Гогой правительствоор Советскэ Союзда түлэгдэхэ байгаа. Түлэбэриингөө болзорһоо хэдэн үдэр урид, Манчжоу-Гогой правительство болбол 5 миллион иенһээ үлүү хэмжээтэй контрпретензиие СССР-эй правительстводо хэһэн байна. Тус контрпретензинүүдэй үндэһэбаримтагүй байһаниие зааха зуураа, советскэ правительство болбол эдэ претензинүүдыень хангахаһаа арсаһан байгаа. Өөрынгөө ээлжээндэ, Манчжоу-Гогой правительство болбол, өөһэдынгөө претензинүүдтэ баалан, КВЖД-эйн түлөө һүүлэйгээ взносые заагдаһан болзор соонь түлөөгүй байһан байгаа.

Тинхын хамта, КВЖД-е худалдаха тухай договорой ёһоор, Японско правительство болбол КВЖД-эйн түлөө түлэбэриин тушаа гарантита уялга абаһан ба КВЖД-эйн түлөө түлэбэриие саг соонь оруулгые хангаха ёһотой байгаа. Японско правительствын уялга хадаа Японии гадаада хэрэгүүдэй урдын министр Бока Хиротын, 1935 оной мартын 23-най үдэрэй официальна нота соо найруулагдаһан байна, энээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

„Япони ба Манчжоу-Гогой хоорондо нягта ба тусгаар харилсаануудай байһан ушарһаань, японско правительство болбол заагдаһан хэлсээнэй 7-дохи статья соо хэгдэһэн буултын результатта, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзда мүнгөөр, товараар түлэхэ түлэбэриингээ бүхы уялгануудые дээрэ заагдаһан хэлсээн соо хараалагдаһан тусхайта болзорнууд дотор Манчжоу-Гогой правительствын хүсэд дүүргэлгые гарантиробалаха уялгые бэедээ абана“.

Советскэ правительство болбол, КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взносой оруулагдаагүйһаань, загаһабарилгын конвенциие удаан болзороор баталаха тухай хэлсэлгэдэ орохогүй байһанаа, дурсагдаһан гарантита уялгын ёһоор, үшөө 1938 оной ноябрьда Японии правительстводо мэдүүлэһэн байна. 1938 ба 1939 онуудай торшо соо Манчжоу-Гогой правительствошье, Японии правительство-гарантилагшашье хадаа КВЖД эйн түлөө һүүлэйгээ взносые оруулаагүй.

1939 оной намар японско правительство болбол, загаһабарилгын конвенциие СССР ба Японии хоорондо удаан болзороор баталаха тухай асуудалые дахин табиһан байна. КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взносой оруулагдаагүй байһан дээрэһээ, советскэ правительство хадаа КВЖД эйн түлөө һүүлэй взносой оруулагдаагүйдэнь, хэлсэлгэ эхилэхэгүй байһанаа Японии правительстводо дахин мэдээсэһэн байна.

Загаһабарилгын асуудалаар сэгзүүрын хэлсээнэй болзор 1939 оной һүүлдэ дүүрэһэн дээрэһээ, Японско правительство хадаа загаһабарилгын конвенциие мүнөөдөө гансал 1940 ондо уртадхахые дурадхаһан байна. Энэ дурадхалда, советскэ правительство болбол 1928 оной загаһабарилгын конвенциие бүхы протоколнуудтайнь 1940 ондо хүсэндэнь байлгахые зүбшөөхөөр бэлэн байна, гэбэшье, загаһабарилгын конвенциие 1940 ондо уртадхаха тухай протокол баталалгын урда тээ, КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взнос заабол түлэгдэһэн байхань зайлашагүй шухала гэжэ советскэ правительство тоолоно гэжэ харюусаһан байна.

Энэ оной декабриин 31-дэ, КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взносые оруулаха тухай хэлсэлгэнүүд хадаа советско-японско хэлсээ баталалгаар дүүрэбэ, энээнэй текстнь үсэглэлдэр толилогдоо.

Энэ хэлсээнэй ёһоор, японско правительство болбол КВЖД-эйн түлөө түлэбэриин 5981625 иен хэмжээтэй һүүлэй взносые ба тусхайта нэмэлтые Советскэ Союзда Манчжоу-Гогой правительствын дарытүлэлгые хангана. Тэрэ нэмэлтэнь 792200 иен 64 сен болоно. Тэрээнһээ гадна, советскэ правительство болбол 1938 оной мартын 23-һаа хойшо, түлэхэ үдэр хүртэр, т.х. 1940 оной январиин 3-най үдэр хүртэр 5981625 иенэй жэлэй гурбан процентые 320057 иен 91 сен хэмжээтэйгээр абаха байна.

Манчжоу-Гогой правительство хадаа өөрынгөө зүгһөө 1 миллион 284317 иен 74 сен хэмжээтэй контрпретензиие Советскэ правительстводо хэһэн байгаа, тиихэдэнь Советскэ Союз хадаа 590 мянган доллар хэмжээтэй пенсиие КВЖД эйн урдын служащинуудта түлэхэ претензиие Манчжоу-Годо хэһэн юм, тэрээнһээ саашадаа, Манчжоу-Гогой правительство үшөө хэдэн претензинүүдые СССР-тэ хэхэдэнь СССР-эй правительство мүн лэ хэдэн претензинүүдые Манчжоу-Гогой правительстводо хэһэн дээрэһээнь, хоёр талануд болбол Советскэ Союзда тоологдохо 7093883 иен 55 сенһээ 1284317 иен 74 сениие хороохо гэжэ зүбшэн таарабад. Советскэ Союзда Манчжоу-Гогой хэһэн 1284317 иен 74 сен хэмжээтэй ба бусад бүхы претензинүүд, тэрэшэлэн Манчжоу-Годо Советскэ Союзай хэһэн 590 мянган доллар претензи—КВЖД-эйн үрдын служащинуудта үгтэхэ пенси ба бусад бүхы претензинүүд хадаа Японии гадаада хэрэгүүдэй министрэй ба Манчжоу-Гогой Токиодохи түлөөлэгшын, мүн СССР-һээ Японидо байгаа полпредэй ба торгпредэй хамтын үзэмжэдэ үгтөө.

Тинхэдээ, КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взнос түлэхэ тухай асуудалые эсэслэн шиидхэгдэбэ гэжэ тоолоходо болоно, мүн КВЖД-тэй холбоотой бусад бүхы арсалдаанууд хадаа хэлсээн соо заагдаһан замаар японо-советскэ харилсаанһаа зайлуулагдаха гэжэ найдахада болоно.

КВЖД-эйн түлөө һүүлэй взнос тухай асуудалай урегулировалагдаһан дээрэһээ, загаһабарилгын асуудалаар хэлсэлгэнүүдые түргэн дүүргэхэ нүхэсэлнүүд байгуулагдаба.

Советскэ Союз болбол, загаһабарилгын конвенциие 1940 ондо үргэлжэлүүлэхээр бэлэн байхаһаа гадна, мүн 1940 ондо загаһабарилгын конвенциие удаан болзороор баталахаар бэлэн байна гэжэ мүнөөдэр толилогдоһон документнүүдһээ харагдана.

Загаһабарилгын конвенциие 1940 ондо уртадхахатай дашарамдуулан, 39 участогуудтай 20 консервна заводуудые эксплоатацилаха тусгаар договорнуудые нэгэ жэлээр уртадхаха гэжэ шиидхэгдэхэтэй хамта, 1939 ондо арендынь болзорой дүүрэһэн бусад бүхы участогуудта хэгдэхэ торгнуудай принцип баталагдаһан ба мүнгэнэй, дэлхэйн рынок дээрэ иенэй хубилаһанһаа, советскэ правительствын хохидол үзэхэгүйнь тулада, түлэбэриин хатуу тогтомол модус тогтоогдоһон байна.

Загаһабарилгын конвенциие 1940 ондо уртадхалга ба загаһабарилгын конвенциие бүри удаан болзороор баталаха тухай хэлсэлгэнүүдэй эхилэлгэ болбол СССР ба Японии хоорондын экономическа харилсаануудай хүгжэлтын зам дээрэ серьёзно ба положительно алхам болоно. Хэнэйшье мэдэһээр, СССР-тэ хабаатай уһануудта рыбопромышленнигүүдэй нормальна хүдэлмэрилхэ шухала условинь хадаа абаһан договороо тэдэнэй зайлашагүй дүүргэлгэ, советскэ законуудта ба загаһа үдхэлхэ ба хамагаалаха тушаа тогтоотдоһон гуримуудта мэдэгдэжэ байхэ ябадал болоно.

(ТАСС).

Улан-Удэ городой ажалшадай депутадуудай Соведэй нэгэдэхи сесси

Энэ оной январиин 3-най үдэшын 6 часта, гүрэнэйород драмын театрай зал соо, Улан-Удэ городой ажалшадай депутадуудай Соведэй I сесси эхилээ.

Депутат нүхэр Хворостухин А. И. хадаа тус сессиие нээхыень, эгээ үбэгэн депутат нүхэр Иван Федорович Троновто даалгаха гэһэн дурадхал оруулба. Депутадууд болбол энэ дурадхалые нэрьемэ аплодисментнүүдээр угтажа, нэгэндуугаар баталба.

Нүхэр Тронов хадаа, өөрынгөө эхилэлгын удхатүгэс үгые хэлэһэнэйгээ һүүлдэ, сессиие нээгдэһэн дээрэ соносхобо. Депутат нүхэр Иван Максимович Калачев болбол сессиин заседаниин түрүүлэгшэдэ депутат нүх. М. М. Сыденовые ба секретарьта депутат нүх. М. Д. Воробьевае һунгаха гэжэ дурадхаба. Энэ дурадхалань нэгэндуугаар абтаа. Тэрэнэй һүүлдэ, депутат нүх. Звонов болбол хүндэтэ Президиумдэ — агууехэ Сталиниие ба тэрэнэй соратнигуудые һунгаха дурадхалые оруулна. Нэрьемэ оваци доро, тэрэ дурадхалынь баталагдаа.

Депутат нүхэр Сахьяновай дурадхалаар, сессиин зүбшэн хэлсэхэ асуудалнууд абтаба:

Мандатна комиссиие һунгаха ба тэрэнэй докладые дуулаха;

Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедые һунгажа, тэрэнэй түрүүлэгшэ, түрүүлэгшын орологшо ба секретариие һунгаха;

Гүйсэдхэхэ комитедэй таһагуудые байгуулаха ба тэдэнэй эрхилэгшэнэрые баталаха;

Гүйсэдхэхэ комитедэй дэргэдэхи саг үргэлжын комиссинуудые байгуулаха.

«Социалистическэ ажалай герой, арадуудай вождь агууехэ Сталинда амаршалгын бэшэг эльгээхэ гэһэн дурадхал ороо» — гэжэ нүхэр Сыденовэй мэдүүлхэтэйнь хамта, үни удаан аплодисментнүүд болоно. Дурсагдагша бэшэгэй текстые депутат нүхэр И. Г. Антохинай уншахадань, баярай гүнзэгы мэдэрэлээр баталан абаа, пролетарскэ гимн — Интернационал дуулалга имагта хүсэтэйгөөр хүнхинэ. Депутадууд хүл дээрээ боджо, хүнтүрэлтэнэй агууехэ гени нүхэр Сталиниие хүндэлэнэ, амаршалнад.

Тиигээд, Улан-Удэ городой пионернүүд - һурагшад хадаа сессиие халуунаар амаршалба. Баһа, Н-скэ частиин пограничнигууд, командирнууд ерэжэ, Городской Соведэй сессидэ баяр хүргэнэ. Республикын түрүү предприяти — мясокомбинадай стахановцууд, ударнигууд хадаа I сессиие амаршалжа, өөһэдынгөө туйлаһан амжалтанууд тухай рапорталба.

Нүхэр М. М. Сыденов болбол мандатна комиссиие һунгаха тухай нэгэдэхи асуудалаар, депутат нүхэр Т. Е. Карповада үгэ үгэбэ. Сессиин мандатна комиссиин составта — нүхэд А. И. Хворостухин, Н. Ф. Казаков, Ц. Санжипыренов, В. Д. Кудрявцев, Д. Ц. Цыремпилова, М. П. Звонов, А. Д. Дамбаева, Б. М. Антонов ба Н. Н. Балтахинова гэгшэдые һунгахы дурадхаба. Тус дурадхалынь нэгэнһаналаар баталагдан абтаба.

Энээгээр, Горсоведэй I сессиин нэгэдэгээр заседанинь дүүрээ. Январиин 4-дэ, сесси хүдэлмэреэ үргэлжэлһэн байна.

ГОРОДСКОЙ, РАЙОННО БА СОМОНОЙ СОВЕДҮҮДЭЙ СЕССИНҮҮД

КЯХТЫН АЙМАГ

Декабриин 29 ба 30 үдэрнүүд болбол Кяхта городой ажалшадай баярай үдэрнүүд болоно. Юуб гэхэдэ, эдэ үдэрнүүдтэ Кяхтын городской ажалшадай депутадуудай Соведэй I сесси болоһон байна.

Социалистическэ культурын байшан соо, эрхимүүдэй эрхимүүд — арадай туһамаршад — Горсоведэй депутадууд ба сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсахаар уригдаһан айлшад — городой түрүү хүнүүд — стахановцууд, интеллигентнүүд, алдар солото Улаан Армиин боецүүд, командирнууд тон олоороо суглараһан байгаа.

Хүсэтэ аплодисментнүүд доро, Горсоведэй I сесси нээгдэһэн байна. Тиигээд, мандатна комиссиие байгуулжа, докладыень соносхо, Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедые һунгаад, тэрэнэй түрүүлэгшые, түрүүлэгшынь орологшо ба секретариие баталаха, гүйсэдхэхэ комитедэй таһагуудые ба тэдэнэй эрхилэгшэдые томилохо, саг үргэлжын комиссинуудые байгуулха г. м. асуудалнуудые баталан абаа.

Мандатна комиссиин түрүүлэгшын доклад соносогдобо. Докладһаань мэдэхэдэ, Горсоведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн — арадай 45 түлөөлэгшэд бүгэдөөрөө депутадуудта һунгагдажа, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй илагдашагүй Сталинска блогой гайхамшагта шэнэ илалта хангагдаһан байна.

Депутадуудайнь дунда, городой солото хүнүүд, түрүү стахановцууд, һургагшад, элүүрые хамагаалалгын хүдэлмэрилэгшэд, служащинар, отличнигууд-студентнүүд, боецүүд ба командирнууд. Эдэнэр хадаа нэгэдэгээр сессидээ ерэжэ, эгүүехэ Сталинска Конституциин үндэһэ һуури дээрэ, засагай нютагай органай хүдэлмэриинь шэнэдхэн табиха — гүрэнэй иимэ шухала асуудалнуудые хэлсэһэн байна.

Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитет байгуулагдаһан ба түрүүлэгшэдэнь нүх. Дарасеев, секретарьтань нүх. Орлова һунгагдаа. Мүн, таһагууд байгуулагдажа, тус бүхэндэнь эрхилэгшэд баталагдаһан байна. Тэрэшэлэн, ажахын, культурын ба бусад һалбаринуудые хүтэлбэрилхэ саг үргэлжын комиссинууд байгуулагдаһан байна.

Елова.

КАБАНСКЫН АЙМАГ

Январиин 2-то, аймагай социалистическэ культурын байшан дотор, Кабанскын сельсоведэй нэгэдэхи сесси нээгдээ. Эндэ эхэ ороной патриодууд — сельскэ соведэй 25 депутадууд, мүн общественнэ организацинуудһаа уригдаһан айлшад сугларабад.

Сессиие старейшинын зүгһөө, (1922 онһоо хойшо саг үргэлжэ сомоной соведэй член ябаһан) депутат нүхэр Кошмарев нээхэ зуураа, — бидэнэртэ, депутадуудта, ажалшад болбол тон ехэ хүндэтэ ба харюусалгата үүргэ даалгаа. Бидэнэртэ агууехэ найдабари үзүүлээ. Энэ хүндэтэ найдабариинь алдар солоор дүүргэхэ ёһотойбди. Эхэ оронойгоо улам һалбаралтын ба коммунизмын байгуулалтын түлөө өөһэдынгөө амибэеые хайралангүй хүдэлмэрилхэ ёһотойбди — гэжэ хэлэбэ.

Һүүлээрэнь, сессиин заседаниин түрүүлэгшээр депутат нүхэр Селесов ба секретаряар депутат нүхэр Пластинина гэгшэд нэгэндуугаар һунгагдаба. Мүн тэрэшэлэн, депутат Волковай дурадхалаар мандатна комиссида депутадууд нүхэд Мусонов (тоһоной заводой мастер, орденто), Быков (газартаряалангай таһагай землеустроитель) ба Кшаринина (колхозница) гэгшэд нэрьемэ аплодисментнүүдээр үгтагдан һунгагдаба.

Гүйсэдхэхэ комитедэй составта хамта 4 депутадууд һунгагдаба. Исполкомойнь түрүүлэгшэдэ депутат нүхэр Бельков нэгэндуугаар һунгагдаа. Гадна, саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ 10 комиссинуудые олобо. Комиссиин түрүүлэгшэдтэ депутадууд һунгагдаһан ба членүүдтэнь сомоной активистнууд, комсомольцууд һунгагдаа.

Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Мусонов доклад хэбэ. Сомоной соведэй депутадуудай составта хамта 25 депутадууд, тэдээн сооһоо 8 коммунистнууд, 2 комсомольцууд, 15 партийнабэшэ большевигууд һунгагдаа. Дээдэ эрдэмтэй 1 хүн, дунда эрдэмтэй 2 хүн ба үлэгшэ депутадуудынь эхин һургуулитай. Энээгээр сессиин хүдэлмэри дүүрээ.

ГЕН. БАЖАНОВ.

ЗАУДИНСКА РАЙОН

Улан-Удын городской Заудинска районно соведэй 1 сесси хадаа 1940 оной январиин 1-эй үдэр, өөрынгөө хүдэлмэриие дүүргэбэ. Сесси болбол эмхидхэлэй асуудалнуудые хэлсэжэ, тус-тустань шиидхэбэринүүдые абаһан байна.

Райсоведэй депутадууд болбол мандатна комиссиин түрүүлэгшэ нүх. Федоровай докладые дуулаба. Нүх. Федоровай хэлэһэниинь: «Манай районой һунгагшад — ажалшад болбол райсоведэйгээ депутадуудта, өөһэдынгөө түрүү түлөөлэгшэдые, Ленинско-Сталинска партиин хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ, социалистическэ ороной дүлэтэ патриодуудые һунгаһан байна. Депутадуудай 18-ниинь ВКП(б)-эйн членүүд ба кандидадууд. Партийнабэшэнүүд — 17 хүн, тэдэнэй 7-ниинь комсомольцууд».

Районно соведэй гүйсэдхэхэ комитет, 9 хүнүүдэй составтайгаар һунгагдаба. Түрүүлэгшээрэнь нүх. Алексеев, секретаряарань нүх. Балханина баталагдаба. Тус сесси болбол гэгээрэлэй, элүүрые хамагаалгын, финансово-бюджетнэ, худалдаанай, юрэнхы г. м. таһагуудые байгуулһан байна. Эдэ таһагуудай эрхилэгшэнэртэ депутадууд һунгагдаа. Мүн, саг үргэлжын 7 комиссинууд байгуулагдаа.

Үйлэдбэриингөө жэлэй программые үлүүлэн дүүргэһэн, республикын түрүү предприятинууд — мяханай комбинат ба мелькомбинадай стахановцууд, хүдэлмэришэд болбол сессиие амаршалжа амжалтанууд тухайгаа мэдээсэһэн байна. Тэрэшэлэн, Заудинска районой №12 эрхим һургуулийн һурагшад-пионернүүд сессиие халуунаар амаршалжа, отличноор һуралсахые найдуулаһан байнад. Депутадууд ба айлшад болбол хүнтүрэлтэнэй агууехэ гени, багша нүхэр Сталиндаамаршалгын телеграммые, тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталба.

БАГАЕВ.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

Январиин 2-то, Заиграйн аймагай ажалшадай депутадуудай районно соведэй I сесси болобо. Сессиие старейшинын зүгһөө Асагадай сомоной, «Улаан Эрхирэг» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев нээһэн байна. Сессиин заседаниие хүтэлбэрилхэ түрүүлэгшэдэ — ВКП(б)-эйн Заиграйн райкомой секретарь депутат нүхэр Мисенин, секретарьтань орденто һургагша депутат нүхэр Каларандашвили гэгшэд һунгагдаа.

Зүбшэхэ зүйлнүүдэй нэгэдэхи асуудалаар мандатна комиссиин түрүүлэгшэдэ депутат, нүхэр Зарков, тэрэнэй членүүдтэ депутат Миронова ба республикын солото комбайнер депутат нүхэр Цырендоржиев гэгшэд һунгагдаба. Тиигээд, мандатна комиссиин докладые соносоһоной һүүлдэ, гүйсэдхэхэ комитедэй доородурсагдаһан таһагууд байгуулагдаба: арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамагаалгын, газартаряалангай, финансын, харгы замай, социальна тэдхэмжын г. м., тэдэ таһагуудай эрхилэгшэд баталагдаба.

Удаань, райсоведэй гүйсэдхэхэ комитет, тэрэнэй түрүүлэгшэдэ депутат нүхэр Шишкин, түрүүлэгшынь орологшодо — депутат нүх. Аяндуев ба секретарьтань депутат, орденто нүхэр Миронова гэгшэд һунгагдаба.

Зубакин.

ЗЭДЫН АЙМАГ

1939 оной декабриин 29-һөө 30 болтор аймагай соведэй нэгэдэхи сесси болоһон байна. Декабриин 29-эй үдэшын 8 час. Аймагай центрдэхи социалистическэ культурын байшан угаа гоё һайханаар шэмэгдэнхэй. Эндэ арадай һунгагдамалнууд — эрхимэй эрхимүүд, партиин хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ нүхэдүүд — аймагай соведэй депутадууд суглараба.

Старайшинын зүгһөө депутат нүхэр Орлов, нэгэдэхи сессиие нээбэ. Сессиин заседаниие хүтэлбэрилхэ түрүүлэгшэдэ депутат нүхэр Банзаракцаев (орденоносец, «Галай очин» колхозой түрүүлэгшэ); секретаряар депутат нүхэр Очиров гэгшэд нэрьемэ аплодисментнүүд доро һунгагдаба.

Аймагай соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй членүүдтэ 10 депутадууд һунгагдаа. Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр, арадай үнэн хүбүүн, коммунист, депутат нүхэр Ушнаев, тэрээнэй орологшодо эхэ ороной дүлэтэ патриот депутат нүхэр Зайцев ба секретаряар Очиров һунгагдаба. Һүүлээрэнь, мандатна комиссиин түрүүлэгшын доклад соносһон ба эмхидхэлэй асуудалнуудые зүбшэһэнэй һүүлдэ, сессиин хүдэлмэри дүүрэбэ.

Мүн, аймаг доторонь хамтадаа 15 сомоной соведүүд бии юм. Эдэ соведүүдэй түрүүшын сессинүүд январиин 1 болтор бүгэдөөрөө үнгэргэгдөө.

Киреев.

СЕЛЕНГЫН АЙМАГ

Аймагай сельсоведүүдэй сессинүүд үнгэргэгдэжэ байна. Январиин 2-то, хамтадаа 5 сомоной соведүүдэй сессинүүд үнгэргэгдөө.

Н.-Селенгинскын сельсоведэй сессиие старейшинын зүгһөө депутат нүхэр Зориктуев нээгээ. Һүүлээрэнь, сессиин заседаниие хүтэлбэрилхэ түрүүлэгшэ ба секретариие депутат нүхэр Буянтуевай дурадхалаар һунгаба. Мүн, сомоной соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэдэ депутат нүхэр Батуев, түрүүлэгшын орологшоор Буянтуев, секретаряар нүхэр Малофеева гэгшэд ба хэдэн членүүд һунгагдаа. Гадна, саг үргэлжын 10 комиссинууд томилогдобо.

Гадна, Тамчын, Жаргалантын, Загастайн ба Зуево-Сутайн сомонуудай нэгэдэхи сессинүүд үнгэргэгдөө. Эдэ сессинүүд угаа ехэ политическэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрөө.

ШАРАПОВ.

Соревнованиин ашаар

Яруна. Эгэтын МТС-эй ремонтнигууд болбол Хонхолойнхидой уряалые халуунаар дэмжэжэ, тракторна паркын ремонтые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын тулада социалистическэ соревнованиие үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байгаа. Мүнөө, энэ МТС-эй хүдэлмэришэд-ремонтнигууд нүхэд Максим Елисеев (кузнец), Григорьев (балташан), солото комбайнер нүх. Виноградов (мүнөө МТМ-ые даагшаар дэбжүүлэгдээ) гэгшэд үйлэдбэриингөө даабариие 200 процент хүртэр дүүргэнэ. Мүн, аймагай Соведтэ депутадаар һунгагдаһан нүх. Намсарай Доржиев, токарь нүх. Соловцов болбол үйлэдбэриингөө даабариие 140—165 процент хүртэр дүүргэнэд.

Социалистическэ соревнованиин ашаар, тус МТС хадаа 1939 оной дүрбэдэгээр квартал соо 12 тракторнуудые капитальнаар ба текущеэр ремонтолхо плантай аад, 13 тракторнуудые ремонтолһон гү, али планаа 108 процент гүйсэдхэһэн байна. Гадна, хүдөөажахын машина, зэбсэгүүдэй ремонтые баһа лэ амжалтатайгаар үнгэргөө.

Тус МТС хадаа трактор ремонтолгынгоо жэлэй планиие саг соонь дүүргэхэ хүсэд условитой. Запас частьнуудаар хангагданхай.

Энэ МТС-эй коллектив болбол трактор ремонтолго дээрэ тохёолдоһон, үнгэрэгшэ жэлэйгээ алдуунуудые дабтахагүйн тулада, ремонтолгын шанарые дээшэлүүлхын ба 1940 ондо ехэ газар алдүүрилхын тула бүхы трактористнууданьтракторнуудайгаа ремонтдо бэеэрээ хабаадалсанад.

Д. Жигмитов.

1940 ОНОЙ ВЫСТАВКЭДЭ ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭНЭ

Закаминай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү колхознигууд 1940 оной выставкэдэ эрхимээр бэлэдхэжэ байна. Малшад Шангаров, Цыренова, Тугутова, Раднаева, Данзанов ба бусад олон стахановцууд малажалые хүгжөөлгэдэ отлично показательнуудые туйлаһанайгаа түлөө үнэтэй шагналнуудаар шагнагдаба.

Д. Аюшеев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын №6 һургуулиин һурагша[д] һургуулиингаа ханын газета гаргажа байна.

(Пестеревэй фото).

ҺУРАГШАДТА—ВОЕННЭ ЗНАНИ

Зэдын аймагай, Дэрэстэйн хүсэдбэшэ дунда һургуулиин һурагшадай дунда, Верховно Соведэй IV Сессеэр баталагдаһан, „Сэрэгэй бүгэдэниитын уялга" тухай историческа закониие бэелүүлхын хэрэгтэ оборонно-физкультурна хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана.

Энэ һургуулиин дэргэдэ хэдэн оборонно кружогууд байгуулагдаһан болбошье һаань, тэдэнэй хүдэлмэриие хэншье хүтэлбэрилнэгүй. Мүнөө, бусад һургуулинуудта һурагшад бүхэн 2-3 оборон[но] значогуудтай болоод байхадан[ь] Дэрэстэйн бүхы һургуулинууд[ай] оройдоо юһэхэн һурагшад зна[чкистнууд] болоһон байна.

Һургуулиин дирекци ба комсомольско организаци хадаа Улаа[н] Армида ба Уһан-Сэрэгэй Флодт[о] военнэ хэрэгүүдтэй танилсаһа[н] резерв бэлэдхэхын тула һурагш[а]дайгаа дунда оборонно-физкул[ь]турна хүдэлмэриие үргэнөө[р] дэлгэрүүлхэ ёһотой.

У.

Түрүүшүүлэй зэргэдэ орохо

1939 оной дүрбэдэхи кварталай модобэлэдхэлэй кампани республика дотор хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Тодорхойлбол, дүрбэдэхи кварталда республика дотор 500000 кубометр модон бэлэдхэгдэхэ ба 400000 кубометр модон шэрэгдэхэ плантай байһан аад, декабриин һүүлшын хахадай эхеэр, 344791 кубометр модон бэлэдхэгдэһэн гү, али планаа миил 29,8 процент дүүргээ. Шэрэлгээ 64,2 процент болгоо.

Хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан леспромхозууд бии гэбэл, (дээрэ хэлэгдэһэн байдалаар) Хандагатайн — 80000 куб. метр модо бэлэдхэхэ плантай аад, 39364 кубометр бэлэдхэһэн ба 50000 куб. метр модо шэрэхэ плантай аад, юрэхэн 37694 кубометр шэрэһэн байна. Кяхтын — бэлэдхэлгэнь 42,2 процент, шэрэлгэнь — 41,7 процент. Челутай — бэлэдхэлгэнь 36,5 ба шэрэлгэнь — 54,9 процент. Дээрэ дурсагдаһан леспромхозууд хадаа энэ муу хүдэлмэреэрөө республикые хойшо татажа байна. Тус леспромхозуудай хүтэлбэрилэгш[эд] хүдэлмэришэдэйгөө дунда массов[о] политическэ хүдэлмэри һайнаа[р] табижа шадаагүй ба социалисти[]ческэ соревнованиие бүгэдын ш[а]дабари болгоогүй байна.

Зүгөөр, һайнаар хүдэлмэрил[жэ] байһан ба хүсэнтүгэс социали[с]тическэ соревнованиие бүгэдын шадабари болгожо, гайхамшаг а[м]жалтануудые туйлаһан леспро[м]хозууд олон бии. Жэшээлхэ[д]: Байгалай леспромхоз болбол 193[9] оной IV кварталай планиие, б[э]лэдхэлгын талаар 106,1 процен[т], шэрэлгын талаар 117,4 процен[т] дүүргээ. Талецкэ леспромхоз — б[э]лэдхэлээ — 136,7 процент, шэрэлг[э] — 92,4 процент.

Модобэлэдхэлэй кампани — гүр[э]нэй шухала хэрэг мүн. Гээгдэж[э] ябаһан леспромхозууд болб[ол] модобэлэдхэлэй планиие с[аг] соонь дүүргэхын зорилгоо[р] өөһэдынгөө хүдэлмэридэ эрид х[у]билалта хэхэ ёһотой.

Ц. Кижингинский.

ШУБУУН АЖАЛАЙ ФЕРМЭНҮҮДЫЕ ЭМХИДХЭХЭ

Петропавловка. Зэдын аймгүйсэдкомой президиумэй ба ВКП(б)-эйн айкомой бюрогой тогтоолой ёһоор, аймагай 22 колхозуудта шубуунажалай ба 2 колхоздо туулайнажалай фермэнүүд декабриин 1 болтор эмхидхэгдэхэ ёһотой байгаа.

Тэрэ гэһээр нилеэд саг үнгэрөө, гэбэшье, оройдоо 8 фермэнүүд эмхидхэгдэнхэй: «Красный Восток» (түрүүлэгшэнь нүх. Калмыгин[]), Калининай (түрүүлэгшэнь нү[х]. Филиппов), Карл Марксай нэрэ[м]жэтэ (түрүүлэгшэнь нүх. Цыби[]жапов) ба бусад колхозууд тахя[]нуудые худалдажа абаад, ферм[э]нүүдые эмхидхээ.

Бусад колхозууд энэ хэмжэ[э] ябуулгада анхаралаа табидагг[үй] ба тэрэниие тоодоггүй байна.

ЦЫБ. ЖИМБЕЕВ.

ХЭМЖЭЭ АБАХА ХЭРЭГТЭЙ

Закаминай аймагай, Утаата Далахайн сомоной, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо бэшэгмэдэхэгүйнэрые һургалга тон һулаар ябуулагдажа байна.

Хамта 129 хүн һуралсаха ёһотой аад, мүнөө үедэ хэдышье хүнэй һуралсажа байһыень ба һургуули дүүргэжэ гараһыень хэншье тодорхой мэдэнэгүй. Колхозой правлениинхид хадаа багш[а] үгы байна гэһэн «шалтагаан[ые]» дурсаад һуудаг зантай.

Сомоной совет, аймагай гэгэ[э]рэлэй таһаг анхаралаа табиж[а] зохихо хэмжээ абахань зайлаш[а]гүй шухала.

Б. Ш-НОВ.

ШЭНЭ АЛФАВИДЫЕ—БҮГЭДЫН ДОСТОЯНИ БОЛГОХ[О]

Бурят-Монгол бэшэгые шэнэ алфавидта оруулалга болбол агууехэород арадай алдарта хэлэбэшэгые шудалалгада туйлай ехэ туһа хүргэнэ, һурагшадта шэнэ алфавидые заахада, тон түргэнөөр танилсана: хэдэхэн хоногой торшо соо хүсэд уншадаг ба бэшэдэг болоно.

Гадна, Хориин дунда һургу[у]лиин дэргэдэ, наһатанай һу[р]гуулиин багшанарай гурбан хон[о]гой курс — семинар хэгдээ. Тэд[э]нэр олые ойлгоо, методикын мин[и]мумые мэдээ. Тиигээд, ород алф[а]видаар зааха опыт шадабаритай болоһон олон тоото активистнү[үд] хүдэлмэреэ эхилэбэ.

Ц. Т.

ЗАҺАБАРИ

«Б.-М. Үнэнэй» январиин 3-най номерой хоёрдохи нюурта «Оборонно хүдэлмэринүүдые 1940 он дотор улам үргэнөөр дэлгэрүүлэхэ» гэһэн статьягай нэгэдэхи колонкын эсэсые «10 мянгые бэлэдхээбди» гэжэ заһажа уншаха.

• •

Мүн, «Б.-М. Үнэнэй» январиин 4-нэй номерто, «Улан-Удэ городой Центральна Райсоведэй I Сесси» гэжэ статьягай нэгэдэхи колонкын дээрэһээ 4 абзацай эхиие «Сессиин түрүүлэгшэдэ, ВКП(б) эйн...» гээд саашаа байһаарань уншаха.

Редакци.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, [illegible], 19. Телефонууд: отв. редактора — 8-44, отв. секретаря — 8-23, [illegible] — 7-55-1 [illegible], [illegible] — 1-55, [illegible] — 5-87.

Типографи [illegible]

Бурглавлит № 303